

Miljøgodkendelse af fjerkræproduktion på Vojumvej 7, 6070 Christiansfeld, matr. nr. 17 m.fl., Stepping ejerlav, Stepping

Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen den 19. august 2009

Denne godkendelse meddeles efter § 12 stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelsen gælder fra annonceringsdatoen den 19. august 2009.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse.....	1
Datablad	3
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Ikke teknisk resumé.....	4
1.3 Offentlighed	7
2 Generelle forhold	8
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	8
2.2 Meddelelesespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	8
2.3 Gyldighed.....	8
2.4 Retsbeskyttelse	9
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	9
3 Husdyrbrugets indretning, beliggenhed og planmæssige forhold	10
3.1 Indretning og beliggenhed	10
3.2 Placering i landskabet	10
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift	12
4.1 Husdyrhold og staldindretning	12
4.2 Ventilation.....	13
4.3 Fodring	14
4.4 Energi- og vandforbrug.....	15
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	16
4.6 Affald	17
4.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	17
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	18
5 Gødningsproduktion og -håndtering.....	20
5.1 Gødningstyper og mængder	20
5.2 Vaskevand fra nedvaskning af fjerkræstalde	20

5.3	Fastgødning inkl. dybstrøelse	21
6.1	Ammoniak og natur	23
6.2	Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder	24
6.3	Lugt	25
6.4	Fluer og skadedyr	26
6.5	Transport	27
6.6	Støj fra anlægget og maskiner	28
6.7	Støv fra anlæg og maskiner	30
6.8	Lys	30
7	Påvirkning fra arealerne	31
7.1	Udbringningsarealerne	31
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	32
7.3	Kvælstof og fosfor til overfladevand	32
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	33
7.5	Kvælstof til grundvand	34
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	36
9	Husdyrbrugets ophør	39
10	Egenkontrol og dokumentation	40
11	Alternativ og samlet konkluderende vurdering	42
11.1	Alternative løsninger og 0-alternativ	42
11.2	Kommunens samlede konklusion	42
12	Klagevejledning og underretning	43
12.1	Klagevejledning og søgsmål	43
12.2	Underretning om godkendelsen	43
13	Bilag	45

DATABLAD

ANSØGER / VIRKSOMHEDENS KONTAKTPERSON

Navn	Niels Henrik Hansen
Adresse	Vojumvej 7, Stepping, 6070 Christiansfeld
Telefonnr.	74568116 eller mobil 28437812

VIRKSOMHEDENS EJER

Navn	Niels Henrik Hansen
Adresse	Vojumvej 7, Stepping, 6070 Christiansfeld

VIRKSOMHED

Navn	Steppinggård
Adresse	Vojumvej 7, Stepping, 6070 Christiansfeld
Matr. nr.	17 m.fl., Stepping ejerlav, Stepping
CVR-nr.	51795555
P-nr.	1001975348
CHR-nr.	52606
Ejendomsnr.	6210258185

KONSULENT

Navn	Jens Elvstrøm, Landbrugets Rådgivningscenter
Adresse	Udkærsvej 15, 8200 Århus V
Telefonnr.	87405000 eller mobil 40285535
E-mail	jne@landscentret.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	75501500
E-mail	teknisk@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Kolding Kommune giver hermed godkendelse i henhold til § 12, stk. 2 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt tilhørende bekendtgørelse nr. 648 af 18. juni 2007 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug og bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vojumvej 7, Stepping, 6070 Christiansfeld, matr. nr. 17 m.fl., Stepping ejerlav, Stepping. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 52606 og CVR nr. 51795555 med P-nr. 1001975348.

Husdyrproduktionen kan omlægges fra 625.000 slagtekyllinger (35 dage, 160,26 DE) og 1200 slagtesvin (30-102 kg, 34,29 DE) til 575.000 slagtekyllinger (38 dage, 174,24 DE), hvilket svarer til en omlægning fra 194,55 DE til 174,24 DE. Omregningsfaktoren er 3300 stk. 38-dages slagtekyllinger pr. DE.

Der er indarbejdet fleksibilitet i husdyrholdet, således at tidspunktet for slagtning kan variere indenfor 33-40 dage, alt efter efterspørgslen fra slagteriet, dog således at årsproduktionen ikke overstiger 174,24 DE.

Der opføres ikke byggeri i forbindelse med omlægningen. Omlægningen til udelukkende fjerkræproduktion kan finde sted i eksisterende bygninger. Der vil ikke fremover forekomme animalsk produktion i de tidligere slagtesvinestalde.

GRUNDLAG FOR AFGØRELSEN

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag, indsendt som skema nr. 5210, version 3, genereret den 24. november 2008 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningsgrundlag 10/2007.

Opstartsmøde for miljøgodkendelse den 5. marts 2008.

Tilsyn på bedriften den 5. marts 2008.

Besigtigelse af arealer den 13. august 2008.

Supplerende oplysninger fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Det ikke-tekniske resumé er udarbejdet på baggrund af elektronisk ansøgnings-skema med bilag udarbejdet af ansøger Niels Henrik Hansen samt konsulent Jens Elvstrøm, Landbrugets Rådgivningscenter. Beregninger af kvælstofudvaskning, nitratkoncentration, fosforoverskud, ammoniakemission og lugtgeneafstande er foretaget i det elektroniske ansøgnings-skema fra www.husdyrgodkendelse.dk på baggrund af de indtastede forudsætninger for projektet.

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis det ansøgte projekt ikke realiseres.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte omlægning i henhold til Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug samt tilhørende

bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af at de stillede vilkår efterleves.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse og Kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer.

Produktionsudvidelsen og fleksibilitet

Husdyrproduktionen på Vojumvej 7, 6070 Christiansfeld ønskes omlagt fra 625.000 slagtekyllinger (35 dage, 160,26 DE) og 1200 slagtesvin (30-102 kg, 34,29 DE) til 575.000 slagtekyllinger (38 dage, 174,24 DE), hvilket svarer til en omlægning fra 194,55 DE til 174,24 DE. Omregningsfaktoren er 3300 stk. 38-dages slagtekyllinger pr. DE.

Omlægningen sker som et led i at fastholde en udviklingsorienteret ejendom. Idet udvidelsen er over 100 DE i slagtekyllinger, behandles ansøgningen i henhold til § 12 stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der er indarbejdet fleksibilitet i husdyrholdet, således at tidspunktet for slagtning kan variere indenfor 33-40 dage, alt efter efterspørgslen fra slagteriet, dog således at årsproduktionen ikke overstiger 174,24 DE.

Der opføres ikke byggeri i forbindelse med omlægningen. Omlægningen til udelukkende fjerkræproduktion kan finde sted i eksisterende bygninger. Der vil ikke fremover forekomme animalsk produktion i de tidligere slagtesvinestalde.

Harmoniareal

I projektet indgår 145,23 ha i ejede og forpagtede arealer til udspredding. Der er dybstrøelse svarende til 174,24 DE fra ejendommen samt dybstrøelse svarende til 28 DE fra det forpagtede staldanlæg på Nørre Alle 34. Kravet på 1,4 DE/ha er således opfyldt.

Lugt

Fra de eksisterende kyllingestalde er der ca. 400 m til nærmeste byzone i Stepping og 300 m til samlet bebyggelse. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er beliggende ca. 115 m nord-øst for det nærmeste kyllingehus. Den nærmeste enkelt bolig, Vojumvej 5, er beliggende ca. 70 m fra nærmeste kyllingehus og er ejet af ansøger og indgår dermed ikke i lugtberegningerne. Der ligger ingen andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Geneafstanden til byzone, samlet bebyggelse samt enkelt bolig er overholdt. Derudover vil husdyrproduktionen i bygningerne beliggende tættest på naboer blive nedlagt.

Transporter til og fra ejendommen

Det samlede antal årlige transportere til og fra ejendommen falder med ca. 15 % fra ca. 464 til ca. 393 stk. Transport af husdyrgødning foregår til markerne bag om ejendommens staldanlæg, hvilket betyder, at transport med markmaskiner ikke foregår ad offentlig vej og gennem byen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur (inkl. internationale naturbeskyttelsesområder)

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug i nærheden af staldanlægget. Nærmeste § 7-område, et overdrev, er beliggende ca. 4,8 km syd-vest for ejendommen. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er Svanemosen, beliggende ca. 9,5 km nord-øst for ejendommen. Det er vurderet, at omlægningen ikke vil have en væsentlig påvirkning af disse naturområder.

Alle udspretningsarealerne afvander til Vadehavet. Projektet overholder de generelle lovkrav med hensyn til fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand. På denne baggrund er det vurderet, at projektet ikke kan være til skade for Natura 2000-områderne.

Beskyttet natur og Bilag IV-arter

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen er udbringningsarealerne beliggende i Kolding Kommune blevet besigtiget, herunder de beskyttede naturarealer der ligger på eller op til disse. Nærmeste naturområder i forhold til staldbygningerne er en beskyttet eng beliggende 160 m nord for staldbygningerne, en eng ca. 330 m syd for ejendommen samt et overdrev beliggende ca. 550 m nord for ejendommen. Der er flere små beskyttede vandhuller beliggende indenfor 500 m fra ejendommen.

Det er vurderet, at der er behov for at stille vilkår om etablering af en randzone for beskyttelse af et overdrev. Det er vurderet, at der ikke er behov for yderligere vilkår ud over den gældende lovgivning for at beskytte de øvrige naturarealer i forbindelse med projektet.

På baggrund af en vurdering af projektet, områdernes tilstand og afstanden til disse fra produktionsanlægget, er det vurderet, at nedfald af ammoniak fra produktionsanlægget samt udvaskning fra arealerne ikke vil være til skade for de beskyttede naturområder.

Der er registreret arter opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) i vandhuller i umiddelbar nærhed af Vojumvej 7 og dennes udbringningsarealer. Det er dog vurderet, at det atmosfæriske kvælstofbidrag på grund af afstanden og den deraf følgende atmosfæriske opblanding ikke vil ændre vandhullernes tilstand. Kolding Kommune vurderer derfor, at den allerede registrerede bilag IV-art og dens levested ikke trues af den forestående omlægning på ejendommen, ligesom eventuelle andre bilag IV-arter og deres levested heller ikke trues af den forestående omlægning.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i opland til vandområde, der er registreret som overbelastet med fosfor. Beregninger på overskud af fosfor viser, at forholdet mellem tilført og bortført fosfor overholder kravet til fosforoverskud. Det samme gør sig gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand. Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter omlægningen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 65,20 kg N/ha.

34 % af udbringningsarealerne er beliggende i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Beregningerne af nitratudvaskningen fra rodzonen fra disse arealer viser, at den gennemsnitlige udvaskning reduceres med 1 mg nitrat pr. ml i forhold til nudrift eller er det samme i forhold til nudrift. Der er gennemført virkemidler i form af ændret sædskifte i forhold til referencesædskiftet for at opveje risikoen for udvaskning, når der fortsat udbringes husdyrgødning svarede til 1,4 DE/ha. På baggrund af de valgte sædskifter opfylder projektet lovgivningens krav til nitratudvaskning til grundvand i de nitratfølsomme indvindingsområder.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af dybstrøelse, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

I forbindelse med udvidelsen er der set på en del ændringer/tiltag for at forbedre de nuværende forhold. Der er dog løbende indenfor de seneste år foretaget forbedringer, så der i dag er en række anvendte teknikker, der går ind under bedst tilgængelig teknik (BAT).

Der er allerede indført datalogning af foder-, energi- og vandforbrug, ligesom der er automatisk styring af temperatur og ventilation.

I henhold til EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af fjerkræ er det BAT at benytte fasefodring samt tilsætning af fytase til foderet, hvilket også benyttes ved denne ejendom.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der er indarbejdet bedste tilgængelige teknologi (BAT) i et omfang der er rimeligt for et projekt af den ansøgte type og størrelse.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.3 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort i Kolding Ugeavis i perioden fra den 9. april 2008 til den 23. april 2008. Denne 1. høring havde til formål at skabe kontakt med berørte beboere i området samt øvrige interesserede. Kommunen modtog én henvendelse vedrørende transporter gennem Stepping.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 27. maj 2009 udsendt i 6 ugers høring hos naboer og skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer, der har anmodet herom. Bemærkninger og indsigelser til udkastet skulle være Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning, Nytorv 11, 6000 Kolding i hænde senest den 9. juli 2009 for at kunne indgå i den videre behandling af projektet.

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Vojumvej 7, Stepping, 6070 Christiansfeld, matr. nr. 17 m.fl., Stepping ejerlav, Stepping. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 52606 og CVR nr. 51795555 med P-nr. 1001975348.

Husdyrproduktionen kan omlægges fra 625.000 slagtekyllinger (35 dage, 160,26 DE) og 1200 slagtesvin (30-102 kg, 34,29 DE) til 575.000 slagtekyllinger (38 dage, 174,24 DE), hvilket svarer til en omlægning fra 194,55 DE til 174,24 DE. Omregningsfaktoren er 3300 stk. 38-dages slagtekyllinger pr. DE.

Ansøger forpagter en driftsbygning på Nørre Allé 34, 6070 Christiansfeld. Driftsbygningen benyttes til kyllingehus, men der er ingen driftsmæssig sammenhæng med Vojumvej 7, da produktionen på Nørre Allé fungerer som en selvstændig enhed mht. produktion, foder mv. Arealerne, som er forpagtet under Nørre Allé, indgår i denne miljøgodkendelse, og gødningsproduktionen svarende til 28 DE indgår ligeledes i husdyrbrugets samlede gødningsregnskab. Arealerne vurderes samlet, da de indgår under samme CVR nr. Kolding Kommune vurderer i øvrigt, at der ikke er samdrift imellem de to produktioner.

Der er indarbejdet fleksibilitet i husdyrholdet, således at tidspunktet for slagtning kan variere indenfor 33-40 dage, alt efter efterspørgslen fra slagteriet, dog således at årsproduktionen ikke overstiger 174,24 DE.

Der opføres ikke byggeri i forbindelse med omlægningen. Omlægningen til udelukkende fjerkræproduktion kan finde sted i eksisterende bygninger. Der vil ikke fremover forekomme animalsk produktion i de tidligere slagtesvinestalde.

2.2 MEDDELELSESPLIGT - ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår.

Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen.

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller produktionsmæssigt uden forudgående anmeldelse til og tilladelse fra Kolding Kommune.

Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen forud for planårets begyndelse den 1. august. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de allerede benyttede.

2.3 GYLDIGHED

Godkendelsens produktionsramme skal dog være udnyttet senest 2 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse. Såfremt produktionsrammen ikke er udnyttet, skal godkendelsen re-

vurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde. Såfremt årsagen til evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. kontinuitetsprincippet. Såfremt årsagen til evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på nedenstående vilkår. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt eksempelvis spildevandstilladelse, tilladelse til vaskeplads og tilladelse efter byggeloven, brandloven mv.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2017.

3 HUSDYRBRUGETS INDRETNING, BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 INDRETNING OG BELIGGENHED

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det eksisterende staldanlæg er opført ca. 300 m vest for Stepping, som ligeledes er samlet bebyggelse. Der er ca. 400 m til nærmeste byzone, ligeledes i Stepping. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, Vojumvej 3, er beliggende ca. 115 m nord-øst for det nærmeste kyllingehus. Den nærmeste ejendom, Vojumvej 5, er beliggende ca. 70 m fra nærmeste kyllingehus og er ejet af ansøger. Der ligger ingen andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Der etableres ikke nye staldanlæg eller andet byggeri i forbindelse med omlægningen af produktionen. Det eksisterende byggeri overholder afstandskravene til vandforsyningsanlæg, vandløb (herunder dræn) og søer, vej, naboskel samt beboelser.

De to eksisterende kyllingehuse er etableret med dybstrøelse. Hus 1 fra 1992 er på 1882 m² og hus 2 fra 1997 er på 1988 m².

I forbindelse med omlægningen vil der ikke længere være animalsk produktion i staldene inde på gårdspladsen men kun i kyllingehusene på den anden side af Vojumvej længst væk fra Stepping. Det er endnu ikke afgjort, hvad de tomme staldbygninger omkring gårdspladsen fremover skal benyttes til.

Udover staldanlægget findes to maskinhuse på hhv. 300 m² og 200 m², en halmlade på 240 m² samt en kornsilo. Spildolie, olieprodukter, olietankene mv. forefindes i det ene maskinhus og kemikalier opbevares i en aflåst fryser i den gamle slagtesvinestald.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det eksisterende anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinier.

Alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, er overholdt.

Kolding Kommune vurderer, at alle gældende afstandskrav er overholdt for det eksisterende byggeri, og at indretningen af bedriftens staldanlæg mv. er miljømæssig forsvarlig.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med projektet skal der ikke bygges nyt. Den forestående omlægning af produktionen finder sted i de eksisterende bygninger.

Det eksisterende staldanlæg er beliggende i det åbne land ca. 300 m vest for Stepping. Ejendommen er beliggende ca. 8 km vest for Christiansfeld.

Bygningerne er opført udenfor områder, der i Regionplanen 2005 er udpeget som værdifulde eller uforstyrrede landskaber, fredede områder eller værdifulde kulturmiljøer. Den sydligste del

af udbringningsarealerne er placeret i et område, som i Regionplanen er udpeget som værdifuld landskab. Området er beliggende ca. 500 syd-vest for driftsbygningerne.

Der ligger en række naturarealer, der er beskyttede i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, grænsende op til udbringningsarealerne (bilag 6a).

Nogle af markerne i projektet er afgrænset med sten- og jorddiger beskyttet efter Museumslovens § 29 a, men tilstanden af disse ændres ikke (bilag 7).

Der er ikke i forbindelse med udbringningsarealerne eller bygningerne udpeget særlig værdifuld natur eller økologiske forbindelseslinier.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at de beskyttede naturtyper samt de beskyttede sten- og jorddiger, som grænser op til udbringningsarealerne ikke berøres af den forestående omlægning af produktionen.

På baggrund af de planmæssige forhold, projektets placering og omfang idet der ikke foretages nybyggeri af nogen art, vurderer kommunen, at der er taget de fornødne hensyn til omgivelserne.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrproduktionen på ejendommen ændres fra 160,26 DE fjerkræ og 34,29 DE svin til 174,24 DE fjerkræ. Der sker ingen ny byggeri i forbindelse med projektet, da omlægningen til udelukkende fjerkræ vil finde sted i de eksisterende fjerkræstalde. Slagtesvineproduktionen i de gamle stalde nedlægges.

Virksomhedens årsproduktion er på 174,24 DE slagtekyllinger. Produktionen svarer til 575.000 stk. 38-dages slagtekyllinger, men kyllingernes afleveringsalder kan variere mellem 33-40 dage alt efter slagteriets efterspørgsel. Ligeledes kan indsættelse af kyllinger variere, da tidspunktet ligeledes er bestemt af slagteriet. Dermed kan antallet af de årligt producerede slagtekyllinger variere, dog således at den maksimale årsproduktion på 174,24 DE ikke overskrides.

I henhold til EU-regler for dyrevelfærd må der maksimalt produceres 40 kg levende kyllinger pr. m², og godkendelsens rammer er tilpasset disse forhold med en maksimal årsproduktion på 174,24 DE. Staldarealet for slagtekyllingeproduktion er 3739 m². Begge stalde har hvert sit forrum på ca. 15 m².

Slagtekyllingeproduktionen foregår efter et "alt ind – alt ud" princip. Begge slagtekyllingestalde kører synkront, dvs. indsætning og afhentning af kyllinger sker samtidigt. Inden et nyt hold daggamle kyllinger indsættes, klargøres staldene. Det vil sige, at inventaret samles og afprøves, staldene strøs, temperaturen hæves til ca. 33 gr. C, og der fyldes nyt foder i siloerne. Inden ankomst af rugeribilen er der gjort rent og spredt hydrat-kalk eller andet desinfektionsmiddel på betonplatformen foran porten og i nærhed heraf. Efter kyllingernes ankomst sænkes temperaturen gradvist, indtil temperaturen når ca. 18-22 gr. C efter 38 dage, hvor de afhentes til slagting. Lysprogrammer og foderfaser benyttes til at opnå den ønskede udvikling på den ønskede tid. Vand- og fodersystemer tilpasses hele tiden til dyrenes udvikling og størrelse.

Den daglige pasning består i at tilse dyrene og at sørge for at foder, vand og klima er optimal i forhold til dyrenes udvikling. Der indsamles døde dyr og foretages inspektion to til flere gange dagligt. Drikkesystem renses regelmæssig, så der altid er frisk drikkevand. Drikkenipler og fodertrug justeres, så de er tilpasset dyrenes udvikling bedst muligt. Pasningen består desuden i at foretage diverse vaccinationer og indsendelse af prøvemateriale i henhold til gældende salmonellakontrol.

Når kyllingerne har opnået en vægt på 1.700 – 2.250 g er de slagteklare. Den vægt opnås efter 35 – 40 dage. Så indfanges og flyttes de vha. fangemaskiner og transportkasser til modtagelsen på slagteriet. Indfangning foregår normalt med maskiner, som fylder kyllingerne i kasser. Kasserne stables på lastbilen. Lastbilen er indrettet til transport af slagtekyllingerne, dvs. klima under kørslen kan reguleres, ligesom på- og aflæsning foregår uden fare for dyrene. Belægningen i kasserne tilpasses, så dyrene ikke lider overlast under transporten. Når kasserne er tømt på slagteriet, vaskes og desinficeres både kasserne og det øvrige transport- og indfangningsmateriel.

Udmugning og rengøring påbegyndes straks efter, at kyllingerne er kørt væk. Gødningen køres i markstak eller spredes direkte ud. Efterfølgende vaskes og desinficeres staldene, herunder også foder og drikkevandsanlæg. Der sker dels en iblødsætning (i 3-5 dage), dels en desinfektion. Efter endt rengøring udtørres staldene. Tomgangsperioden strækker sig over 10-14 dage.

Virksomhedens drift sker i øvrigt efter Det Danske Fjerkræråds vejledning: "God produktionspraksis ved produktion af slagtekyllinger".

DYREHOLD OG STALDTYPE FOR ANSØGT DRIFT	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	Produktions m ²	DE
Slagtekyllinger, dybstrøelse	1	33-40 dage	575.000 slagtekyllinger v. 38 dage (omregningsfaktor er 3300)	1825	85,05
Slagtekyllinger, dybstrøelse	2	33-40 dage		1914	89,19
Slagtesvinestalde, nedlægges	3				
Dyreenheder i alt					174,24

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ansøgt om fleksibilitet i produktionen med hensyn til kyllingernes afleveringsalder. Idet der maksimalt kan være 40 kg dyr pr. m², vil en øget afleveringsalder af kyllinger ikke give en øget lugtemission eller ammoniakemission, da det modvirkes af, at der er færre dyr i staldanlæggene. Den maksimale belægning er dermed beregnet ud fra maksimalt 40 kg dyr pr. m² og under forudsætning af, at den maksimale produktionstilladelse på 174,24 DE ikke overstiges. Kommunen vurderer derfor, at den tilladte fleksibilitet ikke vil give problemer i forhold til lovens krav.

Kommunen vurderer endvidere, at der i tilstrækkeligt omfang er redegjort for daglig drift, og at rutinerne omkring driften sandsynliggør, at uregelmæssigheder opdages hurtigt. Kommunen vurderer, at ansøger i fornødent omfang har redegjort for BAT i forhold til husdyrhold og staldindretning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.1.1** Kyllingeproduktionen tillades drevet med en produktion på 174,24 DE svarende til 575.000 stk. producerede kyllinger (38 dage). Omregningsfaktoren er 3300 stk. 38-dages slagtekyllinger pr. DE.
- ❖ **4.1.2** Der tillades udsving i afgangsalderen for kyllingerne i intervallet 33-40 dage, når den årlige produktion ikke overstiger de anførte 174,24 DE (3300 stk./DE).

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene har undertryksventilation med indsugningsventiler placeret i væg. Afkast (26 stk. i alt) er placeret i kip, og udmunder ca. 1 meter over kip (totalhøjde på afkast er 7 m). Der er ikke afdækning på afkastene, hvorved luften kastes mere lige op. Udsugningskapaciteten ved maksimal ydelse er 406.000 m³/time, som er en samlet kapacitet for begge stalde. Ydelsen ved minimal ventilation ligger på 0 m³/time. Lufthastigheden ved maksimal ydelse er oplyst til 8 meter pr. sek. Der er en driftseffekt på 95 %. Om sommeren kan der desuden benyttes gavlventilation.

Kondensvandet fra ventilationssystemet afledes sammen med det opsamlede støv fra luften til vaskevandsbeholderne.

Om vinteren og i perioder med små kyllinger (den første uge af en ny produktionsrunde) vil ventilationsbehovet dog være noget mindre (under 10 % af behovet i sommerhalvåret).

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret, således at der kun benyttes den nødvendige kapacitet på anlægget, ligesom støjgener fra ventilationen er reduceret i forhold til manuel styret ventilation. Der er automatisk data-logning af ventilationsanlægget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at driften af ventilationsanlægget ikke giver anledning til gener for de omkringboende.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret og udsugningerne hastighedsregulerede, således at i de perioder, hvor der kun er behov for minimum ventilation, vil ventilatorerne køre på minimum omdrejning. Det bevirker et lavere støjniveau end ved maksimal ventilation, hvorved bidraget til støjniveauet vil være nedsat en stor del af tiden i forhold til manuelt styret ventilation.

Datalogning og automatisk styring sikrer optimal drift og hindrer unødigt strømforbrug.

Kommunen vurderer, at BAT er opfyldt for drift af ventilationsanlægget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.2.1** Ventilatorer på eksisterende stald skal renholdes og rengøres inden indsætning af nyt hold slagtekyllinger.
- ❖ **4.2.2** Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Anlægget skal kalibreres efter producentens anvisninger for at sikre minimalt energiforbrug.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I henhold til EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af fjerkræ er det BAT at benytte fasefodring samt tilsætning af fytase til foderet. Der anvendes fytasetilsat tilskudsfoder med 520 FTU (fytase units) pr. kg. Der anvendes op til 3 blandinger med forskelligt proteinindhold, og i alle blandinger bliver der iblandet hvede. Fodertilpasninger benyttes ikke som virkemiddel for overholdelse af beskyttelsesniveauet.

Der er fuldautomatisk styring og data-logning af foderforbruget. Efter hvert hold kyllinger gennemgås foderforsyningen i staldene og foderanlæg med henblik på forebyggende vedligehold, hvorved det forventes, at driftforstyrrelser minimeres. Efter hvert hold kyllinger kontrolleres fodersiloer for utætheder for at imødegå støvgener.

Indkøbt foder opbevares i lukkede siloer, som er placeret ved staldene på befæstet plads uden afløb. Der er tre siloer til hvert kyllingehus. Desuden forefindes en kornsilo for enden af maskinhuset.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne. I forhold til BAT er kravene overholdt ved at benytte fasefodring og fytase tilsætning, og kommunen vurderer således, at BAT er opfyldt for denne bedrift med hensyn til fodring.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.3.1** Der skal anvendes fasefodring med minimum 3 blandinger.
- ❖ **4.3.2** Der skal anvendes fytasetilsat foder.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

ENERGI-/ VANDFORBRUG	Forbrug pr. år (nudrift)	Forbrug pr. år pr. DE (nudrift)	Forbrug pr. år (ansøgt)	Forbrug pr. år pr. DE (ansøgt)
Elforbrug	25.000 kWh	129 kWh/DE	25.000 kWh	143 kWh/DE
Dieselolie	10.000 l	52 l/DE	10.000 l	57 l/DE
Drikkevand	4400 m ³	23 m ³ /DE	3800 m ³	22 m ³ /DE
Vaskevand i staldene	400 m ³	2 m ³ /DE	300 m ³	2 m ³ /DE
Vask af maskiner	5 m ³		5 m ³	
Husholdning	170 m ³		170 m ³	

Elforbruget i nudrift er angivet som det reelt forbrugte på baggrund af regnskabsåret 2007. Der er ingen forbrug af fyringsolie på ejendommen, da de eksisterende olietanke som udgangspunkt ikke anvendes men benyttes som reserve til opvarmning af staldene. Der er halmfyr på ejendommen, som anvendes til opvarmning af staldene og privatboligen. Aske fra halmfyret udspreddes på markerne.

Ventilation er automatisk styret ligesom der er automatisk styring af lyset i staldene. Dette sikrer optimal drift og unødigt strøm- og varmeforbrug. Der er udvendig belysning ved indgangen til staldene.

Virksomheden forsynes med vand fra Stepping Vandværk. Der anvendes vand til vanding af kyllingerne samt til rengøring af staldanlæg og maskiner. Vandforbruget registreres løbende, hvorved eventuelle lækager kan identificeres og repareres hurtigst muligt. Det årlige vandforbrug ændres ikke som følge af omlægningen. Der anvendes drikkenipler til kyllingerne, hvilket sikrer minimalt vandspild. Staldene sættes i blød forud for nedvaskning, hvilket reducerer vandforbruget til vask af stalde.

Der bliver indført data-logning af ventilation, energiforbrug i øvrigt (eksempelvis fodring) og vandforbrug, så eventuelle driftforstyrrelser opdages og udbedres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion, ligesom der er foretaget diverse energi- og vandbesparende tiltag for at sænke forbruget yderligere. Desuden er der data-logning af forbruget så eventuelle driftsforstyrrelser opdages. Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.4.1** Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. ventilationssystemet skal kontrolleres, kalibreres og vedligeholdes således, at det altid kører energimæssigt optimalt.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres primært af vaskevand fra nedvaskning af kyllingehuse, i alt 280 m³. Vaskevandet ledes til separate vaskevandsbeholdere og udspreddes på markerne, se afsnit 5.2. Vandspild fra vanding af kyllingerne anses for minimalt pga. af drikkenipler. Mængden af spildevand øges ikke væsentligt som følge af omlægningen.

Maskiner (bortset fra marksprøjten) vaskes på befæstet plads uden afløb. Marksprøjten vaskes i marken med medbragt rent vand, såfremt det skønnes nødvendigt. Alternativt kan marksprøjte vaskes på en vaskeplads med afløb til separat opsamlingsbeholder. Etablering af vaskeplads kræver separat tilladelse og er ikke omfattet af denne godkendelse.

Marksprøjten fyldes med vand fra separat vandbeholder. Sprøjtemidler påfyldes i marken.

Sanitært spildevand fra privatboligen ledes til septiktank. Der er forekommer ikke sanitært spildevand fra produktionsbygningerne.

Overfladevand fra tagflader og øvrige befæstede arealer uden gødningsrester ledes til dræn og videre til St. Kærbæk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand og vask og håndtering af sprøjteudstyr sker på forsvarlig vis under forudsætning af overholdelse af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.5.1** Håndtering af kemikalier og pesticider skal foregå, så uheld eller spild ikke kan forurene kloak, dræn eller jord.
- ❖ **4.5.2** Der må ikke tages vand direkte fra sø, vandløb eller boring til påfyldning af marksprøjten. Der skal anvendes en særskilt mellembeholder eller kontraventil, så tilbagesug til vandforsyningsanlægget forhindres.

4.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Al fast affald (plast, glas, pap mv.) opbevares i container og afhentes hver 14. dag af kommunal ordning til genbrugsplads.

Lysstofrør og elsparepærer (40-80 stk.) samt spildolie, spraydåser, oliefiltre, pesticidrester og batterier afhændes efter reglerne for farligt affald. Der forekommer kun små mængder spildolie (0-50 l), da al service af maskiner foregår på værksted.

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald.

Kemikalier opbevares i aflåst fryser i den gamle svinestald. Rengjorte dunke fra sprøjtemidler afleveres som fast affald.

Metal afhentes af skrothandler.

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning af DAKA. Døde dyr afhentes én gang hver eller hver anden uge eller efter behov. På bilag 3 er angivet placeringen af containeren til døde dyr.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at opbevaring og afhænding af affald håndteres miljømæssigt forsvarligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.6.1** Ejendommen skal senest 1 år efter miljøgodkendelsens offentliggørelse have besøg af kommunens affaldskonsulent med henblik på optimal og korrekt håndtering af affald.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

OLIETANKE	Årstal	Størrelse	Olietype	Placering
Overjordisk plasttank	2004	2600 liter	Dieselolie til traktor	I maskinhuset på fast bund uden afløb og uden risiko for påkørsel
Overjordisk plasttank	2008	2500 liter	Dieselolie til bil	I maskinhuset på fast bund uden afløb og uden risiko for påkørsel
Overjordisk ståltank	1994	5000 liter	Fyringsolie	Ved siden af kyllingehus på fast underlag
Overjordisk ståltank	1997	5000 liter	Fyringsolie	Ved siden af kyllingehus på fast underlag

De to fyringsolietanke benyttes som udgangspunkt ikke men fungerer som reserve til halmfyret.

Ved siden af halmladen står en tank til flydende husdyrgødning. Kemikalier opbevares i den nedlagte slagtesvinestald i en fryser med lås.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at placeringen af olietanke samt opbevaring af kemikalier ikke udgør nogen risiko for forurening af jord, overflade- og grundvand under forudsætning af overholdelse af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.7.1** Kemikalier og pesticider skal opbevares aflåst, på kemikaliebestandigt tæt belægning og uden mulighed for afløb til kloak eller dræn.
- ❖ **4.7.2** Olieprodukter og farligt affald skal opbevares under tag i lukkede beholdere, på fast bund og uden mulighed for afløb til kloak, dræn eller til jord.
- ❖ **4.7.3** Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Pistolen må ikke kunne fastlåses under påfyldning.
- ❖ **4.7.4** Ved spild fra olie- og brændstoftanke skal spildet opsuges og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at forebygge og minimere driftsforstyrrelser vil foderanlæg, fodersiloer, vandforsyningsanlæg til kyllingehuse og ventilationsanlæg blive gennemgået efter hvert hold kyllinger.

Det er vurderet, at der er følgende væsentlige risici for forurening:

- håndtering af kemikalier
- olietanke
- påfyldning af diesel
- ventilationssvigt
- forkerte foderblandinger
- uheld med transport af husdyrgødning, herunder overlæs som kan medføre spild på transportveje

Kemikalier opbevares sådan, at eventuelt spild kan opsamles. Kemikalier påfyldes i marker med afgrøder.

Olietanke er placeret således, at risikoen for påkørsel er minimal. Påfyldning af diesel overvåges. I tilfælde af spild af olie anvendes granulat til opsugning.

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Ventilationsanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget.

Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlløseleverance. Foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget.

Det tilstræbes at transportere og udsprede husdyrgødningen uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Der foreligger en beredskabsplan for ejendommen med oversigtskort, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for miljøet. Beredskabsplanen vedligeholdes og udleveres til medarbejderne. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag xx.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at ejendommen forholder sig til kritiske situationer i beredskabsplanen samt forebyggelse af uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **4.8.1** Såfremt der sker uheld med udslip eller risiko for udslip af forurenende stoffer til omgivelserne, skal dette straks anmeldes til alarmcentralen 112 samt hurtigst muligt til Kolding Kommunes landbrugsafdeling.
- ❖ **4.8.2** Hvis der sker uheld på ejendommen, skal der senest 1 uge efter hændelsen fremsendes en redegørelse til landbrugsafdelingen. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af uheldet, samt en beskrivelse af hvordan virksomheden vil forebygge lignende uheld.
- ❖ **4.8.3** Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret en kopi af beredskabsplanen på et forståeligt sprog. Beredskabsplan skal vedligeholdes, så oplysningerne i den altid er opdaterede.
- ❖ **4.8.4** Ved driftsforstyrrelser og uheld, som indebærer risiko for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I den ansøgte produktion produceres 5000 tons dybstrøelse. En del af dybstrøelsen produceres på det forpagtede staldanlæg på Nørre Allé 34, 6070 Christiansfeld. Selve fjerkræproduktionen er ikke omfattet af denne miljøgodkendelse, men gødningsproduktionen er omfattet, da arealerne fra Nørre Allé er omfattet af godkendelsen.

Der produceres ca. 280 m³ vaskevand fra vask af stalde efter hvert hold kyllinger inkl. drikkevandsspild. I nedenstående tabel gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres i den ansøgte produktion.

Der modtages og afsættes ikke husdyrgødning fra tredjemand. Idet svineproduktionen nedlægges, vil der ikke længere forekomme flydende husdyrgødning, og gyllebeholderen er derfor fjernet.

GØDNINGSTYPE	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Dybstrøelse	20401 kg	4300 kg	174,24 DE
Dybstrøelse (Nørre Allé)	3197 kg	691 kg	28,00 DE
I alt til rådighed	23598 kg	4991 kg	202,24 DE

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er i alt 145,23 ha til udspredding i ejede og forpagtede arealer. Der indgår ingen tredjemandsarealer i projektet. Der udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha, hvorved harmonikravet er overholdt.

5.2 VASKEVAND FRA NEDVASKNING AF FJERKRÆSTALDE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vaskevand fra nedvask af fjerkræstalde ledes til to nedgravede vaskevandsbeholdere på hver 20 m³. Vaskevandet indeholder ikke desinfektionsmidler eller sæbeprodukter, da staldanlægget afvaskes ved hjælp af damptrykrenser med varmt vand. Efter tørring af staldanlægget tågedesinficeres staldrummet. Sæbeprodukter eller kraftigere vaskeprodukter anvendes alene i forbindelse med sygdomme.

Staldanlæggene vaskes ned efter hvert hold kyllinger (7-8 hold årligt). Der produceres i alt ca. 280 m³ spildevand fra vask af staldanlæg. Denne mængde inkluderer drikkevandsspild fra staldene.

Vaskevandet udspreddes med slæbeslanger på arealerne efter hvert hold af kyllinger. Vaskevandet udbringes efter reglerne for flydende husdyrgødning/spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Maskinstation foretager udspreddingen.

OPBEVARINGSANLÆG	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Placering	Pumpe-system fra tank til gyllevogn
Vaskevandstank 1	1	1991	20	Nedgravet	Fast anlæg
Vaskevandstank 2	2	1997	20	Nedgravet	Ikke fast
I alt			40		

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at håndteringen af vaskevand fra nedvaskning af fjerkræstaldene er miljømæssig forsvarlig.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **5.2.1** Vaskevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til særskilte vaskevandsbeholdere.
- ❖ **5.2.2** Vaskevandstankene skal tømmes efter hver staldvask.

5.3 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der produceres ca. 5000 tons dybstrøelse fra fjerkræproduktionen på Vojumvej 7 og Nørre Allé 34. Dybstrøelsen i kyllingehusene består af sphagnum.

Dybstrøelsen køres i markstak efter hvert hold kyllinger (7-8 hold årligt). Overdækning og placering overholder gældende retningslinier.

Udbringning af dybstrøelsen foregår med bredspreder og nedmuldes maksimalt 6 timer efter udkørsel.

Der kan køres til ca 80 % af ejendommens arealer via markveje bag om produktionsanlægget, hvilket medfører, at der kun forekommer begrænset transport med dybstrøelse på offentlig veje.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Nogle af udbringningsarealerne ligger op til byzone og nabobeboelser i øvrigt. Opbevaring af dybstrøelse i markstakke vil derfor blive placeret længere væk fra naboer end afstandskravene i loven foreskriver. Dette gøres for at reducere eventuelle gener for naboer med hensyn til lugt, fluer og transport.

Endvidere placeres markstakke minimum 100 m fra naturarealer beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Dette gøres for at reducere ammoniakpåvirkningen af naturarealerne. Overdækning af markstakke vil ligeledes reducere ammoniakfordampningen.

Markstakke må ikke placeres på arealer med nitratfølsomme grundvand af hensyn til risiko for udvaskning af næringsstoffer (bilag 5).

Dybstrøelse opbevares under vandtæt dug, således at regnvand ikke kan udvaske næringsstoffer, hvilket er bedste opbevaringsteknik for opbevaring af fjerkrægødning.

Kolding Kommune vurderer under overholdelse af nedenstående vilkår, at opbevaring og håndtering af dybstrøelse er miljømæssig forsvarlig og vil medføre mindst mulig gener for omgivelserne. Det vurderes endvidere at BAT er opfyldt med hensyn til opbevaring og håndtering af gødning fra fjerkræproduktionen, da dybstrøelse er eneste staldtype for kyllingeproduktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **5.3.1** Dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.
- ❖ **5.3.2** Ved oplag af dybstrøelse i markstak skal tidspunkt og placering noteres på kortbilag i driftsjournalen.
- ❖ **5.3.3** Markstakke må ikke være placeret nærmere end 100 m fra naturområderne markeret på bilag 6a.
- ❖ **5.3.4** Markstakke må ikke være placeret nærmere end 100 m fra nabobeboelser.
- ❖ **5.3.5** Markstakke må ikke placeres på arealer med nitratfølsomme grundvand af hensyn til risiko for udvaskning af næringsstoffer.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger fortaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 7307 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 7537 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 230 kg kvælstof pr. år.

Kravet om reduceret ammoniakemission på 15 % gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg. Der er ingen nyopførelser eller ændringer af eksisterende stalde. Staldene er relativt nye, så der er ikke på nuværende tidspunkt påtænkt renoveringer.

Nærmeste § 7-område, et overdrev, er beliggende ca. 4,8 km syd-vest for ejendommen. Ejendommen er derfor ikke beliggende i en bufferzone til et § 7-område, og der foretages på den baggrund ikke beregninger. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er Svanemosen, beliggende ca. 9,5 km nord-øst for ejendommen.

Der indgår ikke arealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i udspretningsarealerne. Udbringningsarealerne grænser flere steder op til områder beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven så som overdrev, sø eller vandløb (bilag 6a). Der har ikke tidligere været udbragt gødning på de beskyttede områder, og det vil heller ikke ske fremover.

Nærmeste naturområder i forhold til staldbygningerne er en beskyttet eng beliggende 160 m nord for staldbygningerne, en eng ca. 330 m syd for ejendommen samt et overdrev beliggende ca. 550 m nord for ejendommen. Der er flere små beskyttede vandhuller beliggende indenfor 500 m fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der forventes væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. I henhold til beskyttelse af disse naturområder er der derfor udlagt bufferzoner. Bufferzone I er en bufferzone på 300 meter om særligt ammoniakfølsomme naturområder. Inden for denne beskyttelseszone og inden for selve naturområdet kan husdyrbrug ikke udvides eller ændres, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak til disse naturområder.

I en yderligere zone (bufferzone II) i en afstand fra 300-1000 meter om disse særligt ammoniakfølsomme naturområder må en udvidelse maksimalt give anledning til en merbelastning på 0,7 kg N pr. ha. Såfremt der er to eller flere ejendomme med over 75 dyreenheder i zonen og inden for en afstand af 1000 m, må merbelastningen maksimalt udgøre henholdsvis 0,5 kg og 0,3 kg N pr. ha.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 15 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem i 2007. Referencenormen for denne ansøgning er dybstrøelse med et ammoniaktab på 14,80 kg N pr. 1000 kyllinger (40-dages). Beregningsgrundlaget er 10/2007. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres men kan gennemføres som et krav til reduktion af ammoniaktabet for både det eksisterende og det nye anlæg.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % er overholdt for denne udvidelse ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. Staldene, der tages ud af drift, giver ikke noget bidrag til at overholde reduktionskravet, da reduktionskravet udelukkende går på ændringerne. Der er for denne produktion ingen nyopførelser eller ændringer af eksisterende stalde.

Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder er Svanemosen, beliggende ca. 9,5 km nord-øst for ejendommen. Se nærmere vurdering i afsnit 6.2. Vurdering af bilag IV-arter er vurderet i afsnit 7.4.

Der er flere naturområder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 i umiddelbar nærhed af ejendommen. Kolding Kommune har den 13. august 2008 besigtiget naturområderne og vurderet, at vandhullerne er tilstrækkeligt beskyttet af de lovpligtige bræmmer. Engarealerne er ikke specielt næringsfølsomme, og kommunen vurderer, at ammoniakdepositionen ikke vil medføre en forringelse af naturområderne. Kommunen vurderer endvidere, at der på den nordlige side af overdrevet på matr. nr. 9, Stepping ejerlav, Stepping skal udlægges en 2 m randzone for at hindre overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til det nedenfor liggende overdrev (bilag 6b).

Kolding Kommune vurderer, at ændringen af produktionen ikke vil medføre væsentlige negative ændringer på naturkvaliteten i området efter indarbejdelse af projektilpasninger.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **6.1.1** Stalde og opbevaringslagre skal opfylde det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniakfordampning i forhold til referencenormen for staldanlægget. Referencenormen er dybstrøelse med et ammoniaktab på 14,80 kg N pr. 1000 kyllinger (40-dages). Beregningsgrundlaget er 10/2007.
- ❖ **6.1.2** Der skal etableres en randzone på 2 m på den sydlige side af overdrevet på matr. nr. 9, Stepping ejerlav, Stepping (bilag 6b).

6.2 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTelsesOMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af ejendommens udbringningsarealer eller bygninger ligger i eller i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, habitatområde 250 Svanemosen, er beliggende ca. 9,5 km nord-øst for ejendommen.

Alle udspretningsarealerne afvander til Vadehavet gennem Ribe Å-systemet. Vadehavet er udpeget som Natura 2000-vandområde, som dog er vurderet til ikke at være overbelastet med fosfor. Projektet kan med afstrømning af næringsstoffer potentielt påvirke disse habitatområder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af projektets karakteristika, placering og potentielle miljøpåvirkninger vurderer Kolding Kommune, at det udelukkende er næringsstofoverskuddet fra projektet i form af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der skal konsekvensvurderes i forhold til Natura 2000-områder. De konkrete næringsstofferegninger er beskrevet i afsnit 7.3 og 7.5.

Ingen af ejendommens udbringningsarealer eller bygninger ligger i nærheden af internationale naturbeskyttelsesområder. På baggrund af afstand, projektets størrelse (ammoniakfordampning) og den fremherskende vindretning er det vurderet, at projektet ikke vil påvirke områderne væsentligt med luftbåren ammoniak.

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet. Vadehavet er i regionplanen målsat med skærpet recipientkvalitetsmålsætning til naturvidenskabeligt interesseområde, og det vurderes, at miljømålsætningen om et upåvirket eller højst svagt påvirket plante- og dyreliv i Vadehavet ikke er opfyldt. Dette skyldes bl.a. de nuværende forhøjede koncentrationer af dels en række miljøfarlige kemiske stoffer og dels næringsalte. Kilderne hertil er tilførsler med tidevandsstrømmene fra især Elben, fra skibsfart og fra det bagvedliggende afstrømningsområde. Den samlede kumulative tilførsel af kvælstofnæringsalte vurderes at være så høj, at det er en væsentlig årsag til den manglende opfyldelse af miljømålsætningen.

Konsekvensvurderingen af en eventuel større eller mindre miljøpåvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder og slutrecipienterne er foretaget på baggrund af de beregninger af kvælstofudvaskning, fosforoverskud og ammoniakfordampning, der er lavet i det elektroniske ansøgningsskema. Der er herudover taget udgangspunkt i den opgørelse af sårbarhed og det beskyttelsesniveau, der er lagt af Miljøministeriet i husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser.

De konkrete næringsstofberegninger, der er beskrevet i afsnit 7.3 og 7.5, viser, at projektet ikke overstiger de lovmæssige grænseværdier.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at projektudvidelsen ikke vil medføre nogen negativ målbar påvirkning af de internationale naturbeskyttelsesområder. Der er derfor ikke stillet yderligere vilkår til beskyttelse af internationale naturbeskyttelsesområder.

6.3 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor.

OMRÅDETYPE	Geneafstand i nudrift (m)	Lovens krav - minimum afstand (m) (geneafstanden)	Den vægtede gennemsnitsafstand (m)
Byzone	634	538	413
Samlet bebyggelse	478	400	364
Enkelt bolig	224	181	175

Lugtens udbredelse i nærområde afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtberegningen er foretaget med udgangspunkt i perioder med maksimal belægning i staldene. Alle eksisterende stalde indgår i beregningen.

Fra det eksisterende staldanlæg er der ca. 400 m til nærmeste byzone i Stepping og 300 m til samlet bebyggelse. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er beliggende ca. 115 m nord-øst for det nærmeste kyllingehus. Den nærmeste enkelt bolig, Vøjumvej 5, er beliggende ca. 70 m fra nærmeste kyllingehus og er ejet af ansøger og indgår dermed ikke i lugtberegningerne. Der ligger ingen andre ejendomme med mere end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Den vægtede gennemsnitsafstand er den reelle afstand, der er til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig fra den pågældende bedrift. Geneafstanden, som er lovens minimumskrav, er mindre end geneafstanden i nudrift, og lugtgenekriteriet er dermed overholdt.

Dybstrøelse fra ejendommen køres i markstak, som overdækkes med kompostdug. Ved udspreddning nedmuldes dybstrøelsen umiddelbart efter. Kørsel med gylle bortfalder, da svinebesætningen nedlægges.

Der har ikke tidligere været problemer med lugtgener fra ejendommen, og der forventes ikke lugtmæssige påvirkninger.

Der er ansøgt om fleksibilitet i produktionen med hensyn til kyllingernes afleveringsalder. Idet der maksimalt kan være 40 kg dyr pr. m², vil en øget afleveringsalder af kyllinger ikke give en øget lugtmission, da det modvirkes af, at der er færre dyr i staldanlæggene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Geneafstanden, som er lovens minimumskrav, til byzone, samlet bebyggelse samt enkelt bolig er overholdt. Derudover vil husdyrproduktionen i bygningerne beliggende tættest på naboer blive nedlagt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra bedriften ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Det er ligeledes kommunens vurdering, at naboer ikke bliver generet ved udbringning af dybstrøelsen, da hovedparten af ejendommens arealer nås af markveje bag om ejendommen og uden kontakt med naboer.

Kolding Kommune vurderer, at det ikke vil give forøgede lugtgener for omgivelserne ved indarbejdning af fleksibilitet i produktionen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **6.3.1** Bygninger, anlæg, foderanordninger og omgivelser skal drives og renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.

6.4 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv bekæmpelse af fluer, rotter og mosegrise som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Der er som udgangspunkt ikke fluegener fra slagtekyllingestalde. Der kan opstå gener fra markstakke med dybstrøelse. Dette imødegås med en hensigtsmæssig placering af disse i forhold til naboer.

Opbevaring af foder sker på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Døde dyr opbevares i en lukket container indtil afhentning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **6.4.1** Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Bekæmpelsen skal desuden foretages på tilsynsmyndighedens forlangende.
- ❖ **6.4.2** Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

6.5 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel viser udviklingen i antallet af transporter:

ART	Antal transporter i nudrift	Antal transporter i ansøgt drift	Bemærkninger
Kyllinger til ejendommen	9	8	Nudriften er 35 dages kyllinger. Ansøgt drift er 38 dages kyllinger. Det giver lidt færre årlige transporter af kyllinger ind og slagtekyllinger ud i den ansøgte drift.
Slagtekyllinger fra ejendommen	100	100	
Svin til og fra ejendommen	50	0	
Døde dyr	50	30	DAKA afhenter døde dyr fra lukket container efter behov. I ansøgt drift udgår svinene, og DAKA kommer ikke helt så ofte.
Foder	60	60	Foder leveres ca. en gang hver 2. uge. Antal leverancer er det samme, men mængden er større.
Brændstof	5	5	Der bruges ikke brændstof til opvarmning af fjerkræstaldene.
Husdyrgødning: dybstrøelse til markstak	85	85	Der produceres i nudrift ca. 980 ton gødning årligt fra kyllingerne og noget fra svinene – gødningsproduktionen i ansøgt drift er ca. 1020 ton gødning årligt. Transport til markstak med 12 tons/læs, vil give ca. 85 læs årligt. Og ligeledes 85 læs ved udkørsel af gødning på mark.
udbringning fra markstak til mark	85	85	
Øvrige	20	20	Andre leverancer med lastbil til ejendommen.

Til- og frakørsel til og fra ejendommen sker via Vojumvej. Vojumvej kan nås både gennem Stepping by samt via Tågerupvej. Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog, at transporter foregår i tidsrummet kl. 5.00 til kl. 20.00, og ikke på søndage og helligdage. Det samlede antal årlige transporter falder fra ca. 464 i nudriften til ca. 393 i ansøgt drift.

Ejendommen ligger i nærheden af landsbyen, hvor transportvejene går igennem, for hvad angår transporter med dyr, foder mv. Kørsel med markmaskiner og kørsel med husdyrgødning vil fore-

gå fortrinsvist bag om staldanlægget, da hovedparten af udbringningsarealerne kan nås uden at komme på offentlig vej og gennem Stepping. Der vil dermed udelukkende forekomme begrænset transport med landbrugsmaskiner gennem Stepping.

Kørsel med landbrugsmaskiner i høstperioden vil foregå intensivt, således at det foregår på så få dage som muligt, ligesom kørsel med husdyrgødning vil foregå over nogle få dage om året. Dybstrøelse fra markstak vil blive kørt ud på arealerne i foråret og efteråret. Kørsel i forbindelse med høst og husdyrgødning vil foregå under størst mulig hensyntagen til omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det samlede antal årlige transporter til og fra ejendommen falder med ca. 15 % fra ca. 464 til ca. 393.

Kommunen vurderer, at de beskrevne transportveje for husdyrgødning til markerne medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, idet ca. 80 % af ejendommen udbringningsarealerne kan nås bag om ejendommens staldanlæg uden at komme på offentlig vej.

Kolding Kommune modtog i 1. høringsperiode en nabohenvendelse med en forespørgsel om, hvorvidt den forestående ændring af bedriften vil betyde en øget transport gennem Stepping by med tunge køretøjer. Idet de årlige transporter falder i forbindelse med ændringen, samt at der kun forekommer begrænset transport gennem Stepping med landbrugsmaskiner, vurderer kommunen, at transport til og fra ejendommen ikke vil give forøgede gener for naboerne og omgivelserne i øvrigt.

Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **6.5.1** Såfremt det anslåede antal transporter i forbindelse med projektet, der fremgår af afsnit 6.5, afviger med mere end 10 % i opadgående retning, skal kommunen kontaktes og vurdere, om det medfører væsentlige gener for de omkringboende.

6.6 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ventilation og indblæsning af foder er de primære støjkilder.

Ventilationen er fuldautomatisk styret, sådan at der kun benyttes den nødvendige kapacitet på anlægget. Ventilationen kører, mens der er dyr i stalden og kører dermed ikke i tomgangsperioderne mellem to hold kyllinger. Behovet for ventilation er reduceret i vinterhalvåret. En fuldautomatisk styring af ventilationen giver færre støjgener i forhold til en manuel styret ventilation.

Foderindblæsning foregår på hverdage indenfor normal arbejdstid. Indblæsningen tager ca. 45 minutter pr. læs og foregår ca. 60 gange om året.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj var virksamheder) er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel. Ejendommen ligger ca. 400 m fra byzone og ca. 115 m fra nærmeste naboejendom, som ikke er ejet af ansøger. Støj på selve ejendommen vurderes derfor ikke at give gener for omgivelserne. Da støjen ligeledes aftager eksponentielt

med afstanden til lydkilden, vil der ikke være problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning.

Der foreligger ingen konkrete støjmålinger på det eksisterende ventilationsanlæg. Da støjniveauet er begrænset, er der ikke foretaget støj- eller vibrationsdæmpende foranstaltninger.

Støj foranlediget af markdriften ikke er medtaget, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte omlægning internt på ejendommen. Markdriften foregår primært bag om ejendommen og væk fra nærmeste naboer og byzone.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel, må ikke overstige:

DAG			
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen.

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Transporter foregår hovedsageligt i dagtimerne på hverdage. Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes derfor at være væsentligt i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentligt som følge af ansøgningen. Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller fastsat støjvilkår, idet de nærmeste naboer ligger så langt fra bedriften, at det ikke vurderes at kunne opstå gener. Der er fastsat vilkår vedrørende støj.

6.7 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme ophvirvlen af støv i forbindelse med påfyldning af fodersiloer. Det samlede antal af transportere til og fra ejendommen falder som følge af omlægningen og eventuel forøgelse af støvgener fra transport vil være vanskelig at måle.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

På grund af ejendommens placering med 125 m fra siloerne og til nærmeste nabo og 400 m til byzone, vurderer Kolding Kommune, at driften ikke vil give anledning til støvgener.

Der er ikke stillet særlige vilkår vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

6.8 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Staldene er etableret uden lysplader i taget, og der er installeret automatisk styring af lyset i staldene. Der er opsat lys ved indgange til staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er tale om allerede etablerede stalde med automatisk styring af lyset.

Kommunen vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, alene på grund af anlæggets placering med 115 m fra staldanlæggene og til nærmeste nabo og 400 m til byzone. Kommunen vurderer ligeledes, at landskabelige hensyn ikke tilsidesættes.

Der er ikke stillet særlige vilkår vedrørende lys.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenstående tabel (taget fra IT-ansøgningssystemet) viser, hvordan bedriftens areal er sammensat og hvor mange hektar, der ligger i udpegede og følsomme områder:

	I alt, ha	Nitratfølsomme indvindingsområder, ha	Prioriteret indsatsområde, ha	Nitratklasse 1-3	Fosforklasse 1-3
Ejet og forpagtede arealer	145,23	49,48	Ca. 75	0	0

Til ejendommen hører 145,23 ha ejet/forpagtede udbringningsarealer. Der indgår ingen aftalearealer med tredjemand i projektet. Der udbringes husdyrgødning fra i alt 202,24 DE (174,24 DE fra Vojumvej 7 samt 28,00 DE fra Nørre Allé 34). På de ejede og forpagtede arealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha.

49,48 ha af arealerne ligger i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Beregningerne med det sædskifte, der er angivet i ansøgningen, viser dog en reduktion i nitratudvaskningen fra arealerne i den ansøgte drift. Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet gennem Ribe Å-systemet.

Alle udbringningsarealerne er beliggende i nitratklasse 0 og fosforklasse 0.

Ca. halvdelen af udbringningsarealerne ligger i et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvandet, og kortlægningen er i gang i dette område. I de samme områder er der ligeledes særlige drikkevandsinteresser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at overfladevand og grundvand ikke påvirkes af driften af ejendommens udbringningsarealer. Projektet overholder de beskyttelsesniveauer, der er angivet i loven under forudsætning af overholdelse af nedenstående vilkår og vilkår nævnt i de følgende afsnit samt indarbejdelse af de virkemidler, som er nævnt i ansøgningen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **7.1.1** Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 145,23 ha udbringningsareal, som fremgår af bilag 4.

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Søer og vandløb påvirkes hovedsageligt af udvaskning samt direkte afstrømning af næringsstoffer til recipienterne. Søer og vandhuller er særligt følsomme overfor tilførsel af fosfor, men visse kær- og mosetyper i tilknytning til søer og vandhuller kan også være følsomme overfor kvælstof-tilførsel enten via vandmiljøet eller fra luften. Den atmosfæriske påvirkning er dog så begrænset i forhold til områdets små søer, at der kan ses bort fra denne.

Nørreå, som er et målsat vandløb (B3), hvor målsætningen ikke er opfyldt, afgrænser den vestlige side af udbringningsarealerne. Målsætningen er ikke opfyldt. Nogle af udbringningsarealerne ligger op til St. Kærbæk, som er B1-målsat.

Der opretholdes de lovpligtige bræmmer ned til vandløb. Der er ligeledes bræmmer ved de søer, som ligger i udbringningsarealet uanset størrelse.

Der er stærkt skrånende arealer langs hele Nørreå. På den skrånende del af arealet er der etableret en plantedækket randzone, som forhindrer overfladisk afstrømning og brinkerrosion, da plantedækket optager afstrømmende næringsstoffer samt hindrer sandflugt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er bræmmepligt på alle vandløbsstrækninger på eller i tilknytning til udspretningsarealerne. Vandhuller under 100 m² er ikke beskyttet grundet størrelsen, hvorfor der ikke er bræmmepligt. Generelt for vandhullerne gælder dog, at kommunen anbefaler at opretholde bræmmer om vandhuller uanset deres størrelse, da en beskyttelse af vandhuller vil medvirke til et varieret dyreliv.

Kolding Kommune vurderer, at vandløbsstrækningerne i og ved udspretningsarealerne ikke påvirkes væsentligt af den planlagte udvidelse, idet de lovpligtige bræmmer overholdes, samt at der flere steder er en yderligere bred plantedækket randzone på den skrånende del med en træbevoksning op mod udbringningsarealet. Selve udbringningsarealet er dermed ikke skrånende, og det vurderes, at der ikke er risiko for overfladisk afstrømning til vandløbene eller risiko for brinkerrosion.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL OVERFLADEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle udbringningsarealerne afvander til Vadehavet via Ribe Å-systemet. Vadehavet er Natura-2000 vandområde men er klassificeret som et mindre sårbart vandområde.

I henhold til ansøgningsmaterialet er ingen af ejendommens udbringningsarealer beliggende i områder, der er klassificeret som nitratklasse 1-3 i forhold til kvælstofudvaskning til overfladevand, og beregningerne af nitrat til overfladevand viser en reduktionsprocent på 100 %.

Ifølge ansøgningen udvaskes der 65,2 kg N/ha ved et reelt dyretryk på 1,39 DE med det angivne sædskifte og de valgte virkemidler. Da *DE-reel* er mindre end *DE-max* på 1,4 DE/ha er det lovgivne beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand overholdt.

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i opland til et Natura-2000 vandområde overbelastet med fosfor. Alle udspretningsarealer afvander til Vadehavet, som er et Natura-2000 vandområde, men som ikke antages at være overbelastet med fosfor.

Der stilles udelukkende krav til fosforoverskuddet på drænedede lerjorde og lavbundsarealer, som afvander til Natura-2000 vandområde overbelastet med fosfor. Da ingen af arealerne er beliggende i P-opland overbelastet med fosfor, er der ingen krav om fosfortal fra arealerne.

Arealerne langs vandløbet St. Kærbæk er registreret som lavbundsarealer, hvor risikoen for udvaskning af næringsstoffer er stor, hvorimod risikoen for udvaskning fra lavbundsarealerne langs Nørreå ikke er stor.

I nudrift udspreddes 4504,12 kg P med husdyrgødningen. I ansøgt drift udspreddes i alt 4990,74 kg P med husdyrgødningen (inkl. husdyrgødningen fra produktionen på Nørre Allé 34). Totalt for alle udbringningsarealerne fraføres der 24,4 kg P/ha pr. år ved de valgte sædskifter, hvilket er en reduktion på 26,7 kg P i forhold til nudrift.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med det angivne sædskifte og arealernes placering i forhold til jordbundstype og placering, er beskyttelsesniveauet for kvælstof til overfladevand overholdt. Det vurderes, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til kvælstofudvaskning til overfladevand, og der er derfor ikke stillet særlige vilkår med hensyn til kvælstofudvaskning til overfladevand.

Projektet overholder kravene med hensyn til fosfor til overfladevand, som de er fastlagt i lovgivningen uden særlige virkemidler til reduktion af fosfor. Risikoen for udvaskning af fosfor fra lavbundsarealerne langs St. Kærbæk er stor, men da Vadehavet er klassificeret som mindre sårbart vandområde mht. fosfor og at de lovpligtige bræmmer langs vandløbet overholdes, er der ikke stillet specielle vilkår med hensyn til fosforoverskuddet fra disse arealer. Der bør dog være speciel fokus på bræmmer langs vandløbene, da udvaskningen reduceres betragteligt ved udlægning af ekstra bræmmer.

Kolding Kommune vurderer, at der ikke er forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, og der er derfor ikke stillet særlige vilkår med hensyn til fosforoverskud.

Det er kommunens samlede vurdering, at de generelle reguleringer af markdrift samt fornuftig brug af kunstgødning og husdyrgødning er tilstrækkelige til at sikre, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til overfladevand hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området, Vadehavet.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer om bilag IV-arter, er et par vandhuller ca. 1300 m syd-vest for ejendommen. Vandhullerne er beliggende ca. 50 m fra et af ejendommens udbringningsarealer. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er løvfrø. Det kan derfor ikke afvises, at der i de øvrige vandhuller beliggende i nærheden kan forekomme løvfrø.

Flere af de øvrige arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Vojumvej 7 og dennes udbringningsarealer. Det kan dog ikke afvises, at de forefindes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vandhullerne i eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne er omgivet af lovpligtige bræmmer, og da arealerne ikke er specielt skrånende, vil vandhullerne ikke blive påvirket væsentligt af afstrømning.

Vandhullerne, hvor der er observeret løvfrø ligger 1300 m fra ejendommen, og det vurderes, at det atmosfæriske kvælstofbidrag på grund af afstanden og den deraf følgende atmosfæriske opblanding ikke vil ændre vandhullernes tilstand. Det vurderes ligeledes, at de øvrige naturtyper i området ikke vil ændre tilstand som følge af atmosfærisk kvælstofbidrag fra projektet ligesom de i øvrigt ikke ændrer karakter som følge af projektet.

Kolding Kommune vurderer derfor, at den allerede registrerede bilag IV-art og dens levested ikke trues af den forestående udvidelse på ejendommen, ligesom eventuelle andre bilag IV-arter og deres levested heller ikke trues af den forestående udvidelse. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til beskyttelse af bilag IV-arter.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

49,48 ha af arealerne ligger i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (bilag 5). Det elektroniske ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i både ansøgt og nudrift til 53 mg nitrat/liter fra arealer med nitratfølsomt indvindingsområder, bortset fra mark nr. 28 med matr. nr. 371, Stepping ejerlav, Stepping, hvor udvaskningen i ansøgt drift er beregnet til 58 mg nitrat/liter, hvilket er en reduktion i udvaskningen på 1 mg nitrat/liter i forhold til nudrift (eftervist ved beregning i Farm-N).

Som virkemidler til brug for reduktion af nitrat til grundvandet er anvendt grundvandssædskifterne G2 med 20 % efterafgrøder i form af miljøgræs samt G3 med 30 % efterafgrøder i form af miljøgræs. Disse to sædskifter har et udvaskningsindeks på henholdsvis 99 og 95, hvilket betyder, at afgrøderne frafører mere kvælstof end ved brug af referencesædskiftet.

Desuden er der benyttet en reduceret kvælstofnorm på 2 % i forhold til Plantedirektoratets vejledning.

På en stor del af arealerne er der særlige drikkevandsinteresser. Selve staldanlægget ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser. En stor del af udbringningsarealerne ligger dog i områder, hvor der er nogen grundvandsbeskyttelsen på baggrund af jordens geologi (bilag xx).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/liter, må udvaskningen ikke stige i ansøgt produktion.

Beregning af nitratudvaskningen for de 48,49 ha af udbringningsarealerne, som er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland, viser, at udvaskningen af kvælstof til grundvandet i ansøgt drift er lig med eller mindre end nudrift situationen. Lovkravet er dermed opfyldt. Lovkravet efterleveres i dette tilfælde ved anvendelse af henholdsvis et grundvandssædskifte (G2) med 20 % efterafgrøder i form af såkaldt miljøgræs samt grundvandssædskifte G3 med 30 % efterafgrøder i

form af miljøgræs. Sædskifterne på disse arealer må kun ændres til sædskifter med minimum samme fraførsel af kvælstof som G2 og G3.

Husdyrloven fastlægger, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinier heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet. Ca. halvdelen af udbringningsarealerne ligger i et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvand, og kortlægningen er i gang i dette område.

Idet kortlægningen ikke er tilendebragt, vurderer Kolding Kommune, at der ikke er forhold, som giver anledning til yderligere vilkår ud over vilkårene til de allerede udpegede nitratfølsomme indvindingsområder.

Det vurderes sammen med de anvendte virkemidler og stillede vilkår, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til grundvand. Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening af grundvandet ved overholdelse af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **7.5.1** Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 145,23 ha udbringningsareal, som fremgår af bilag 4.
- ❖ **7.5.2** På arealerne i nitratfølsomt indvindingsopland (jf. bilag 5) skal der til enhver tid benyttes et sædskifte med minimum samme udvaskningsindeks som grundvandssædskifterne G2 og G3.
- ❖ **7.5.3** Der skal benyttes en reduceret kvælstofnorm på 2 % i forhold til den til enhver tid gældende norm fra Plantedirektoratet. Den reducerede kvælstofnorm skal målrettes arealerne beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- ❖ Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- ❖ Foder
- ❖ Staldindretning
- ❖ Forbrug af vand og energi
- ❖ Opbevaring/behandling samt udbringning

Management

Virksomhedens drift sker efter Det Danske Fjerkræråds vejledning: "God produktionspraksis ved produktion af slagtekyllinger".

Slagtekyllingeproduktionen foregår efter et "alt ind - alt ud" princip. Kyllingeproduktionen foregår efter et fastlagt mønster, indtil de når slagtealderen. Derefter følger en tomgangsperiode med rengøring af staldene inden et nyt hold kyllinger indsættes.

Daglig drift af produktionen følger ligeledes et fastlagt mønster med datalogning af vand-, foder- og energiforbrug ligesom der er automatisk styring af ventilationssystemet og temperatur. Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel.

Foder

I henhold til EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af fjerkræ er det BAT at benytte fasefodring samt tilsætning af fytase til foderet, hvilket også benyttes ved denne ejendom.

Der anvendes fasefodring for at opfylde kyllingernes behov for næringsstoffer til tilvækst. Total råprotein i foderet ligger omkring 19-21 % i foderblandingen. Total fosfor i foderet ligger mellem 0,57-0,60 % i foderblandingen.

Staldindretning

Dybstrøelse er eneste stalddtype til slagtekyllingeproduktion i Danmark. Driften foregår efter et alt ind – alt ud princip efterfulgt af en tomgangsperiode.

For at tilgodese dyrenes velfærd er belægningen begrænset til maksimalt 40 kg dyr/m². Gulvet i hele stalden forsynes med strøelsesmateriale.

Forbrug af vand og energi

Der benyttes halmfyr til opvarmning af staldene.

Ventilationen er styret med følere, som registrerer temperatur og luftfugtighed. Datalogning og automatisk styring sikrer optimal drift og hindrer unødigt strømforbrug. Ventilationsanlægget rengøres og kontrolleres efter hvert hold kyllinger.

Belysningen i staldene reguleres i forhold til kyllingernes alder og udviklingstrin efter en forudbestemt kurve. I både staldanlæg og andre arbejdsarealer benyttes belysning, som tager hensyn til elforbruget.

Kyllingehuse og inventar sættes i blød forud for vask for at hindre unødigt vandforbrug. Der anvendes drikkenipler, hvilket sikrer minimalt vandforbrug.

Der bliver indført data-logning af ventilation, energiforbrug i øvrigt (eksempelvis fodring) og vandforbrug, så eventuelle driftforstyrrelser opdages og udbedres.

Opbevaring/behandling samt udbringning

Dybstrøelsen læses ved befæstet plads ved porten i stalden. Dybstrøelsen køres i markstak efter hvert hold kyllinger med mindre det udbringes direkte og nedmuldes umiddelbart efter.

Gødningen anbringes i markstak, som overdækkes efter reglerne. Tørstofindholdet er mellem 30-40 %. Placering skiftes årligt. Markstakken placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer og følsomme naturarealer.

Gødningsplaner og sædskifteplaner udarbejdes hvert år under hensyntagen til jordens bonitet. Derudover udtages jordprøver med års mellemrum. Der foreligger dog ikke jordanalyser for alle arealer. Udbringning foretages under hensyntagen til markernes karakteristika bl.a. arealets hældning, beliggenhed i forhold til vandløb, dræn og naturarealer, klimatiske forhold mv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse. Ved overholdelse af vedfærdskravene samt de af kommunen opstillede krav til egenkontrol (nærmere beskrevet i afsnit 10) opsamles endvidere en række data, der kan indgå i forvaltningen af ejendommen. Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne bedrift med hensyn til fodring, idet anvisningerne i BREF-dokumentet følges.

Staldindretning

Kyllingehusene er indrettet med dybstrøelse. Dybstrøelsesstalde er bedste og eneste staldteknologi for slagtekyllinger i Danmark i relation til dyrevelfærd.

Det er Kolding kommunes vurdering, at der pt. ikke findes et BAT-alternativ til dybstrøelse i staldanlæg til slagtekyllinger. Der er derfor ikke stillet vilkår for, hvornår disse skal renoveres, så de lever op til BAT. Denne vurdering vil blive taget op på ny i forbindelse med fremtidige revurderinger.

Forbrug af vand og energi

Ventilationsanlægget er den enkeltpost i det totale energiforbrug, der vægter mest. Løbende kontrol og vedligeholdelse af dette er således særlig relevant.

Kommunen vurderer, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes, at flere af disse teknikker er at betragte som BAT. Ved at inddrage en energikonsulent i vurderingen af ejendommens energiforbrug, vurderes det, at der holdes en fortsat fokus på eventuelle energibesparende teknikker.

Opbevaring/behandling samt udbringning

For midlertidige gødningsstakke på marken er det BAT at anbringe markstakke væk fra eksempelvis naboer, vandløb inkl. dræn mv. Ved opbevaring af dybstrøelse i markstak vil der være et tab af næringsstoffer på trods af korrekt overdækning af markstakken. Ved direkte udkørsel og nedmuldning vil dette tab minimeres.

Kommunen vurderer, at almindelig driftspraksis med direkte udkørsel af så meget som muligt af dybstrøelsen samt korrekt overdækning af markstakken opfylder kravet om BAT for denne type bedrift, hvor eneste gødningsform er dybstrøelse. Kommunen vurderer ligeledes, at der tages de fornødne hensyn til naboer og omgivelser i øvrigt.

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af produktionen fjernes dyrene, og stalde og inventar rengøres for gødnings- og foderrester. Vaskevand tilledes gyllebeholder og udbringes til markarealerne, jf. reglerne for udbringning af husdyrgødning. Det brugte staldinventar genanvendes i andre stalde eller bortskaffes i henhold til affaldsregulativet for affaldstypen. For så vidt bygningerne fortsat måtte have brugsmæssig værdi, overgår disse til lagermæssige formål – opbevaring af maskiner eller afgrøder – og vil efterfølgende vedligeholdes. For så vidt bygningerne ikke længere har brugsmæssig værdi, nedrives disse af autoriseret nedbrydningsfirma, og bygningsmaterialer bortskaffes efter reglerne i affaldsregulativet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ **9.1.1** Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres. Kemikalier og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.
- ❖ **9.1.2** Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der praktiseres godt landmandsskab på ejendommen i henhold til EU-BREF noter.

Der benyttes automatisk styring af foder, ventilation, lys og varme.

Foderanlæg, fodersiloer, vandforsyningsanlæg til kyllingehuse og ventilationsanlæg vil blive gennemgået efter en fast procedure efter hvert hold kyllinger i forhold til forebyggende vedligeholdelse og eftersyn af produktionsapparatet.

Der foretages daglige visuelle tjek og løbende service på anlæggene og efter behov.

Der vil automatisk blive logget data for ventilation, foderforbrug, vandforbrug, tilvækst og dødelighed blandt kyllinger for hvert hold kyllinger.

Der føres løbende e-kontrol via Fjerkræraadets Effektivitetskontrol. Her behandles data fortroligt, og databasen danner grundlag for statistiske analyser af den Danske Fjerkræproduktion. Myn-dighederne overvåger produktionen via indberetninger fra slagterierne og fødevareregionens dyrlæger.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning samt husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Desuden udarbejdes sprøjteplaner.

Der er lavet beredskabsplan, således at forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand m.m. er beskrevet. Alle ansatte instrueres grundig i alle tekniske hjælpemidler og er bekendt med beredskabsplanen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at driften af ejendommen foregår under hensyntagen til omgivelserne og miljøet. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for management og dokumentation:

- ❖ **10.1.1** På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
- ❖ **10.1.2** Hvis følgende oplysninger ikke fremgår direkte af regnskabsbilag, skal der hvert år føres journal over:
  - Rengøring af stalde (dato).
  - Oversigt over de anvendte rengørings- og desinfektionsmidler med angivelse af metode for anvendelse og forbrugt mængde.
  - Tilsyn af ventilationsanlæg (dato).
  - Foderforbrug og –sammensætning.Journalen skal fremvises i forbindelse med tilsynet og på forlangende.
- ❖ **10.1.3** Til dokumentation for at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:
  - Husdyrindberetning
  - Nøgletal til dokumentation for fleksibilitet

- Sædskifte- og gødningsplan
  - Gødningsregnskab inkl. kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning
  - Kvitteringer for eksempelvis bortkørsel af affald
  - Regnskabsbilag fra destruktionsanlæg for døde dyr
  - Sprøjtejournal
- ❖ **10.1.4** Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

11 ALTERNATIV OG SAMLET KONKLUDERENDE VURDERING

11.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger

Idet der ikke bygges nyt ved denne forestående ændring af husdyrholdet, er der ikke beskrevet nogen alternative løsninger.

0-alternativ

Alternativet til den ansøgte udvidelse og ændring er at fortsætte den nuværende produktion uændret, dvs. en bibeholdelse af den tilladte produktion. Den nuværende produktion i de ældre bygninger til slagtesvin vil dermed fortsætte i stedet for den planlagte lukning i gamle og ikke-tidssvarende bygninger.

Miljømæssigt vil 0-alternativet betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring anlægget ikke øges yderligere. Det vil dog også betyde, at den forbedring af lugtgenerne, som ansøgningen lægger op til ved en omlægning af husdyrholdet fra fjerkræ og svineproduktion til udelukkende fjerkræproduktion, dermed ikke vil blive gennemført. Landbrugsdriften vil fortsætte uændret uden mulighed for at stille særlige vilkår til en miljømæssig forbedring af driften. Der vil som udgangspunkt ikke kunne stilles krav til arealanvendelsen herunder transporter og miljømanagement.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af omlægning af produktionen på Vojumvej 7 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Kolding Kommunes vurdering, at omlægningen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i nærområdet end ved den nuværende produktion – jf. afsnit 6.3 – 6.8 om lugt-, støj-, støv- og fluegener samt lysforhold og transport.

11.2 KOMMUNENS SAMLEDE KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet.

Med venlig hilsen

Marianne Yde
Biolog
Landbrugsafdelingen
Kolding Kommune

12 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

12.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Kolding Kommunes afgørelser og beslutninger efter Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat med hjemmel i denne lov kan påklages til Miljøklagenævnet jf. §§ 76-90.

Klageberettigede er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer i overensstemmelse med MBL §§ 99-100 samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug §§ 84-87.

En evt. klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Kolding Kommune. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender Kolding Kommune klagen til Miljøklagenævnet sammen med denne afgørelse og dét materiale, der har ligget til grund for sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, hvor afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. § 79 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for den offentlige bekendtgørelse. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager. En klage over miljøgodkendelsen har ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug eller regler, der er fastsat i medfør af loven, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen eller beslutningen er meddelt jf. §90. Er afgørelsen eller beslutningen offentlig bekendtgjort regnes søgsmålsfristen fra denne dato.

12.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen er annonceret i Kolding Ugeavis den 19. august 2009. Den er endvidere udsendt til de nærmeste naboer samt fremsendt til en række myndigheder og organisationer.

Ansøger

Niels Henrik Hansen, Vojumvej 7, Stepping, 6070 Christiansfeld

Nærmeste naboer:

Allan Busch, Vestergade 33, 6070 Christiansfeld
Finn Jessen, Vestergade 38, 6070 Christiansfeld
John Nissen, Vestergade 36, 6070 Christiansfeld
Jørgen Nielsen, Vestergade 34, 6070 Christiansfeld
Niels Thygesen, Vestergade 32, 6070 Christiansfeld
Ruth Hansen, Vojumvej 3, 6070 Christiansfeld
Malene Staub, Vojumvej 2, 6070 Christiansfeld
Berthold Nielsen, Tjørnevænget 1, 6070 Christiansfeld
Niels Erik Toxværd-Larsen, Tjørnevænget 15, 6070 Christiansfeld
Martin Speedtsberg Ravn, Tjørnevænget 17, 6070 Christiansfeld
Winnie Jensen, Tjørnevænget 33, 6070 Christiansfeld
Preben Bork Hansen, Tjørnevænget 35, 6070 Christiansfeld

Henrik Marinus Stenger, Tjørnevænget 61, 6070 Christiansfeld
Frank Mohrsen Jensen, Tjørnevænget 67, 6070 Christiansfeld
Henrik Madsen, Tjørnevænget 63, 6070 Christiansfeld
Jens Henrik Overgaard Kristiansen, Tjørnevænget 69, 6070 Christiansfeld

Øvrige parter med E-post:

Konsulent: Jens Elvstrøm, Udkærvej 15, 8200 Århus V, E-post: jne@landscentret.dk

Danmarks Naturfredningsforening, E-post: dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Kolding, E-post: kolding@dn.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 16 11 København V, E-post: ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, E-post: fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, E-post: jkt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, E-post: mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup, E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, E-post: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sydøstjylland, E-post: Kolding@dof.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, E-post: husdyr@ecocouncil.dk

Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, E-post: post@rib.mim.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe, E-post: syd@sst.dk

Skov- og Naturstyrelsen, Trekantområdet, Forstballevej 2, 7183 Randbøl, E-post: trekantsomraadet@sns.dk

BILAG

Bilag 1: Vilkårskatalog

Bilag 2: Grundlag for vilkår og lovgivning

Bilag 3: Situationsplan

Bilag 4: Ejede og forpagtede arealer

Bilag 5: Nitratfølsomt indvindingsområde

Bilag 6a: Beskyttede naturtyper

Bilag 6b: Beskyttet natur og ekstra udlagt bræmme

Bilag 7: Beskyttede sten- og jorddiger

Bilag 8: Beredskabsplan

Bilag 8a: Situationsplan til beredskabsplan